

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 6

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 344 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 25-iyunda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar bo'yicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessor
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d.,(PhD) TAQU katta o'qituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Konak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyea Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

G'afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Oliy ta'lim islohotlarida – muhandislik maktablarini institutsional rivojlantirish asoslari	16
Qo'ng'irotboy Avezimbetovich Sharipov, Abduqunduzova Nazokat Usmonqulovna	
Xufiyona iqtisodiyot mamlakatimiz rivojiga to'siq bo'lmoqda	20
Muxiddin Kalonov	
"Yashil" iqtisodiyotni moliyalashtirish amaliyotini takomillashtirish	24
Muhammadiyeva Maftuna	
Oliy ta'lim tizimidagi islohotlarda innovatsion yechimlarning zarurati	27
Abduqunduzova Nazokat Usmonqulovna	
Hududiy turizm rivojlanishining iqtisodiy samaradorligini oshirishda ish beruvchilar va yonlanuvchilar o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlarni aniq sotsiologik baholash.....	31
Dustmurodov Orifjon Ismatilloevich	
Перспективы развития средств размещения в экологическом туризме на охраняемых природных территориях Узбекистана.....	40
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Bank kartalari orqali ko'rsatilayotgan xizmatlari bozorining rivojlanish borasidagi asosiy tendensiyalari va muammolari	49
To'irov Yunus Alamovich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsionraqabatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish orqali import o'rnini bosish strategiyasini shakllantirish istiqbollari.....	55
Rustamov Alisher Raxmataliyevich	
Nodavlat umumiy o'rta ta'lim maktabning faoliyati samaradorligini aniqlashda innovatsion usullardan foydalanish.....	62
Ustadjalilova Xurshida Aliyevna	
Tijorat banklarida bank risklarini boshqarishning strategik ahamiyati.....	67
Altibayev Xudayberdi Kuvandikovich	
Klaster iqtisodiy subyekt sifatida: mohiyati va tasnifi.....	71
Usmonov Sharofiddin Pazlitdinovich	
Tijorat banklari tomonidan yoshlar tadbirkorlik faoliyatini kreditlashning nazariy-uslubiy jihatlari.....	76
Asrorov Azizbek Isomiddin o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalari xalqaro tasnifi: nazariya va tendensiya.....	81
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
Iqtisodiyot transformatsiyasi sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyaviy resurslarini boshqarishda metodologik yondashuvlar va ilmiy qarashlar	86
Jiyanova Nargiza Esanboyevna	
Davlat-xususiy sheriklik munosabatlarini samarali tashkil etish mezonlari va omillari.....	93
Z. Abdikarimova, S. Madaminov	
Savdo korxonalari boshqaruv samaradorligini oshirish imkoniyatlari.....	97
Q. J. Mirzayev, Sh. M. Islomov	
Sociological Assessment of Migration Processes	102
Gulmurodov Kamoliddin Abdukodir ugli	
Current issues of business management in the context of digitalization of the economy	112
Safarov Bakhtiyor Djurakulovich, Kadirova Zulhumor Namazovna, Dadabaev Kuchkor Abdullaevich	
Методические основы маркетинговых стратегий акционерных обществ.....	118
Эркинов Шахзод Баходир ўғли	

Insurance Mechanisms in Foreign Trade: Mitigating Risk and Facilitating Global Commerce	125
Abirkulova Sohijjamol	
Improving the Conceptual Framework for Modernizing the Tax System (Using the Example of Uzbekistan)	130
Bakhrom Nomazov	
Ayollarning inson kapitalini rivojlantirishda kraudfanding platformasining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	136
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Evaluating the Environmental Sustainability of Uzbek Firms in the Green Economy.....	142
Nurbek Xalimjonov Ulugbek ugli	
O'zbekiston iqtisodiyotini innovatsion rivojlanishida inson kapitalining roli	148
Eshmirzayev Faruddin Ilhomjonovich, Salimova Zaxro Sobirjon qizi	
Agroklastarlarda asosiy vositalarni modernizatsiyalash va ta'mirlash xarajatlarini tahlil qilish	155
G'afforov Ilhomjon Ilyosjonovich, Mirzayev Behzod Abdug'ofur o'g'li, Narzullayev Nodirbek Aziz o'g'li	
Improving the Practice of Increasing the Effectiveness of Managing Innovation Processes in Commercial Banks	160
Juraev K. T.	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanish	164
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish va yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda solliqlarning roli va ahamiyati.....	169
Madraximov Baxtiyorjon Ortiqboy o'g'li, Rizayev Xabib Abduraufovich, Namazov Sa'dulla Namozovich	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotga o'tishning joriy holati tahlili.....	175
Rahmatullayeva Dilbar Olimovna	
Buxoro viloyatida savdo xizmatlari raqobatbardoshligini baholash uslubi-yatini takomillashtirish..	181
Raxmatov Akmal Anvar o'g'li	
The Contribution of Transport in the Development of Tourism Industry (Case Study: Uzbekistan).....	187
Rofeeva Rukhshona Shavkatovna	
Yoshlarning sayohat manzillarini tanlashdagi omillar	192
Qurbanbayev Shuhrat Bakbergenovich	
Improving the Effective use of Funds From Taxes and Fees in Kashkadarya Region	196
Shakhzod Zokhidov	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida sanoat korxonalarida iqtisodiy salohiyatni boshqarish	202
Kadirova Shaxnoza Ilhomovna	
Yangi O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida kadrlar tayyorlash masalalari.....	207
Usmonov Baxodir Suvonqulovich	
Temir yo'l transportida innovatsion faoliyatni rivojlantirish yo'llari	211
Nasimov Shavkat Vasiyevich	
O'zbekistonda banklararo raqobat.....	219
Zunnunova Xulkar Muxtorovna	
O'zbekistonning xalqaro moliya tizimiga integratsiyasini ta'minlashni takomillashtirish	225
Nasirxodjayeva Dilafuz Sabitxanovna, Kuchkarov Sanjar Baxtiyarovich	
Respublikamizda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari	229
Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	
Iqtisodiy xavfsizlik tushunchasining mohiyati.....	233
Aripov Oybek Abdullayevich, Madiyorov Shavkatbek Muxtarovich	

Aksiyadorlik jamiyatlarida konsolidatsiyalashgan moliyaviy holat to'g'risida hisobot tuzishning bosqichlari.....	237
Eshonqulov Azamat Abdiraximovich	
Davlat moliyaviy nazoratining turlari va shakllari.....	241
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich	
Tog' turizmini rivojlantirish manfaatlarini yo'lida investitsiya resurslarini to'plash mexanizmlarini ishlab chiqish samaralari.....	245
Xidirov Alimardon Dagarovich	
The Main Role of the Teacher While Managing the Classroom and Some Aspects of Teaching English	248
Nilufar Turdiyeva	
Davlat xususiy sherikchilik faoliyatining menejment funksiyalari tizimida muvofiqlashtirishning ahamiyati	252
Suleymanov Farrux Raximjon o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmlari va sohada amalga oshirilayotgan tarkibiy-miqdoriy o'zgarishlar dinamikasi	256
G. Sh. Qo'ldosheva, A. J. Toshboyev	
Логистика в Азии: опыт и перспективы оптимизации	260
Каюмова Паризода	
Temir yo'l transportida yo'lovchi tashish imkoniyatlarini oshirishning zamonaviy yondoshuvlari...	266
G. I. Abdulxamidova	
Повышение эффективности использования местных налогов и сборов в Кашкадарье: международная перспектива	272
Shahzad Zokhidov	
Financial and Credit Support for Investment and Innovative Developing Activities of a Tourist Enterprise	275
Rozokov Mukhammadaziz Mansurovich	
Роль контроля качества по хранению и переработке зерна в обеспечении продовольственной безопасности Республики Узбекистан	282
Холбекова Дилобар Расулжон кизи	
O'zbekistonda mahalla boshqaruvi tizimi faoliyatini takomillashtirish masalalari.....	289
Gafurov Ubaydullo Vaxabovich	
Kichik biznes va tadbirkorlik sharoitida oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish va sotishning xorijiy tajribasi	296
Dilnoza Meyliyeva	
Cross Cultural Preblems in International Business Negotiations	301
Xoldarova Fariza Tuxtabayevna	
Yengil sanoatning raqobatbatdosh hududiy-ishlab chiqarish klasterlarini rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribani qo'llash	304
Haydarova Shoxista	
Konchilik sanoati korxonalarining innovatsion jarayonlarni rivojlantirish xususiyatlari	310
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
Korxonalarda risk boshqaruvi mexanizmlarini joriy etish va inson resurslaridan foydalanish istiqbollarini takomillashtirish	315
Tashpulatova Muniraxon Mahmudovna	
Spin korxonalar – texnologiyalarni tijoratlashtirishda muhim tuzilma sifatida	320
O'rinov Dilshodjon Axmadjonovich	
Mintaqalarda makroiqtisodiy barqarorlikning ta'minlanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillarni takomillashtirish strategiyasi	324
Xolbekova Feruza Rasulovna	

Iqtisodiy o'sish va aholi daromadlari o'rtasidagi bog'liqlikning nazariy asoslari.....	329
Hasanova Nigora Hasan qizi	
Современное состояние маркетинга на рынке ценных бумаг Республики Узбекистан.....	334
Юлдашев Жамшид Аббарович	
Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik asosidagi investitsion loyihalarni moliyalashtirish	340
S. A. Karabayev	

IQTISODIY O'SISH VA AHOLI DAROMADLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING NAZARIY ASOSLARI

Hasanova Nigora Hasan qizi

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Iqtisodiyot fakulteti iqtisodiyot nazariyasi kafedrasida tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida bugungi kun va kelajak taraqqiyoti, xalq farovonligi, turmush sifatini belgilab beruvchi iqtisodiyot sohasining o'sish sur'ati, rivojlanish darajasi va uning mamlakat aholisi daromadlari bilan bog'liqligi o'rganilgan. Shuningdek, iqtisodiy o'sish sifatining aholi daromadlariga ta'sirini o'rgangan tadqiqotchi olimlar nazariyalari jamlangan. Mamlakatda iqtisodiy o'sish jarayoni amal qilganda unga mutanosib ravishda aholining real daromadlari miqdori ham o'sishiga erishish asosiy maqsad qilib qo'yilgan.

Kalit so'zlar: iqtisodiy o'sish, aholi daromadlari, o'sish sifati, daromadlar tengsizligi, iqtisodiy nazariyalar, asosiy g'oyalar, kambag'allik darajasi, foyda, xarajatlar.

Abstract: This article studies the growth rate, the level of development of the economic sector, which determines the current and future development, the well-being of the people, the quality of life, as well as its connection with the income of the country's population. Also collected are the theories of research scientists who studied the impact of the quality of economic growth on the income of the population. When a country undergoes a process of economic growth, the main goal is to achieve a corresponding increase in the amount of real income of the population.

Key words: economic growth, income, quality of growth, income inequality, economic theories, basic ideas, poverty levels, profits, costs.

Аннотация: В данной статье изучаются темпы роста, уровень развития сектора экономики, который определяет текущее и будущее развитие, благосостояние народа, качество жизни, а также его связь с доходами населения страны. Также собраны теории ученых-исследователей, изучавших влияние качества экономического роста на доходы населения. Когда в стране происходит процесс экономического роста, главной целью является достижение соответствующего увеличения суммы реальных доходов населения.

Ключевые слова: экономический рост, доходы населения, качество роста, неравенство доходов, экономические теории, основные идеи, уровень бедности, прибыль, затраты.

KIRISH

Jahon tajribalaridan ma'lumki, iqtisodiy rivojlanishning asosiy belgilaridan biri sifatida iqtisodiy o'sish sifati va aholi daromadlari oshirilishining bir-biriga sezilarli ta'sir ko'rsatishini olish mumkin.

Bundan tashqari, aholi daromadlarining miqdori turmush farovonligining tarkibiy qismi sifatida qaraladi.

Respublikamiz hududlari bo'yicha iqtisodiy o'sish va demografik o'zgarishlar o'rganilgan va statistik tahlil qilingan bo'lb, bugungi kunda XX asr o'rtalariga nisbatan dunyo aholisi soni uch baravar ko'paydi. Ya'ni, 1950-yilda 2,5 milliard kishi bo'lgan bo'lsa, 2022-yilda 8,0 milliardga yetdi. Jumladan, 2010-yildan buyon 1 milliard kishi, 1998-yildan buyon esa 2 milliard kishi qo'shildi. 1950-yildan buyon odamlar soni ikki baravar ko'payib, 5 milliarddan oshib ketishi uchun taxminan 37 yil kerak bo'ldi. Bu tendensiya shunday davom etsa, dunyo aholisi yana ikki baravar ko'payib, 2059-yilga kelib 10 milliarddan oshishi uchun 70 yildan ko'proq vaqt kerak bo'ladi¹. Iqtisodiy o'sish - to'liq bandlik bilan mujassamlashgan ishlab chiqarish real hajmining uzoq muddat mobaynida o'sishidir. Iqtisodiy o'sish YAIM, davlat iqtisodiy qudrati va insonlar farovonligining o'sishida o'z ifodasini topadi. Shuningdek, iqtisodiy o'sish bevosita yalpi milliy mahsulot miqdorining mutloq va aholi jon boshiga hamda iqtisodiy resurs xarajatlari birligi hisobiga ko'payishi hamda sifatning yaxshilanishida va tarkibining takomillashuvida ham ifodalanadi².

1 United Nations. World Population Prospects 2022: Summary of Results. United Nations New York, 2022, p.3. <https://www.un.org>

2 Maxmudov N.M., Xomidov S.O., Djalilov A.A. Iqtisodiy o'sish modellari. O'quv qullanma. T.: TDIU, 2015. 248 b.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARXI

Aholi daromadlarining tabiati va sabablarini o'rganishni o'tgan asrning yirik iqtisodchilarining ishlaridan boshlab kuzatish mumkin.

A.Smit mehnat va qiymat nazariyasining asoschilaridan biri bo'lib, yaratilgan milliy daromadni ish haqi oluvchi yollanma ishchilar (zarur yashash vositalari qiymati) va foyda oluvchi tadbirkorlar o'rtasida taqsimlash jarayonlarini ko'rib chiqdi, bu esa, o'z navbatida, ishchilarning to'lanmagan mehnati natijasida yaratilgan³.

D.Rikardo yollanma ishchilar, tadbirkorlar va yer egalari o'rtasidagi daromadlarni taqsimlashdagi qarama-qarshiliklarni tahlil qilib, ularning manfaatlarini ustun qo'ydi, chunki ular kelajakda iqtisodiy o'sish uchun asos bo'lgan kapital jamg'arishni amalga oshiradilar⁴.

K.Marks qo'shimcha qiymat nazariyasiga tayanib, ayniqsa, daromadlarni taqsimlash sohasida aniq namoyon bo'ladigan kapital va mehnat o'rtasidagi antagonistik qarama-qarshiliklarni ko'rsatdi⁵.

J.B.Say daromadlarni taqsimlashni o'rganishda "uchta ishlab chiqarish omili" tushunchasini taklif qildi, unga ko'ra ishchilar, tadbirkorlar va yer egalari xizmatlari bozorda ish haqi, foydaga talab va taklif hamda yer ijarasi qonunlariga muvofiq ayirboshlanadi⁶.

J.B.Klark taqsimot munosabatlarini ko'rib chiqayotib, ishlab chiqarishning uchta omilidan (mehnat, yer, kapital) foydalanganlik uchun to'lovning ish haqi, renta, foiz ko'rinishidagi ularning chegaraviy mahsuldorlik darajalariga mos kelishi tamoyilini himoya qildi⁷.

L.Valras iqtisodiy-matematik modellashirish asoschilaridan biri bo'lib, ishlab chiqarish omillaridan foydalanishdan olinadigan daromadni ularning chegaraviy unumdorligi bilan moslashtirish tamoyilini rasmiylashtira oldi, bu esa o'zi ishlab chiqqan umumiy iqtisodiy muvozanat nazariyasiga asos bo'ldi⁸.

Bundan tashqari, iqtisodiy o'sish bilan axoli daromadlari o'rtasidagi bog'liqlik mamlakatimizning ko'plab iqtisodchi olimlarining tadqiqot mavzulari bo'lib kelmoqda.

Mamatkulov Tuxta Daminovich mamlakatning iqtisodiy o'sishi bevosita aholining demografik o'zgarishlari (aholi sonining o'sishi, turmush tarzi, insonlar taraqqiyoti va boshqalar)ga bog'liq. Bir so'z bilan aytganda iqtisodiy o'sish – inson taraqqiyoti o'zaro teskari ijobiy aloqaga ega⁹.

Damirjon Odilovich Alimov tomonidan barqaror iqtisodiy rivojlanishni saqlab qolgan holda mamlakat qishloq hududlari aholisini daromadini oshirish, aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamini rag'batlantirib iqtisodiy faol qatlamga o'tkazish, mamlakat aholisida kam ta'minlanganlarning ulushi keltirilib, mamlakatlar iqtisodiy ko'rsatkichlari O'zbekiston iqtisodiyoti bilan taqqoslangan holda muhokama qilingan. Shu asnda qishloq hududlari aholisi daromadini oshirib kambag'allik darajasini qisqartirish uchun xulosa va takliflar berilgan¹⁰.

Boymatov X.Q. mamlakatda ish o'rinlarining yaratilishi, tadbirkorlik muhitining vujudga kelishi, mulkchilik sohasidagi islohatlar davlatimiz budjetining daromadlar qismining oshishiga, ularning ijtimoiy sohadagi sarf xarajatlari uchun manblarning shakllanishiga olib keladi, deb hisoblaydi¹¹.

TADQIQOT METODOLOGYASI

Mazkur tadqiqot ishida statistik, taqqoslash, gupuhlash, tahlil va sintez, iqtisodiy tahlil, abctpakt mantiqiy tahlil, analitik tahlil, iqtisodiy matematik usullardan foydalanildi. Ma'lumotlar qiyosiy tahlil qilinib, iqtisodiy o'sish tushunchasini kengroq aniqroq qilib yoritib berishga harakat qilindi. Natijada muammolarni tezkorlik bilan aniqlash, va muammolarga tegishli ilmiy asoslangan takliflar berildi va mushohada qilish asosida ilmiy xulosalarga kelindi. Tadqiqot obyekti sifatida mamlakatimiz YAIM hajmi, iqtisodiy o'sishni ta'minlashning asosiy indikatorlari tahlil qilindi.

TAHLIL VA ASOSIY NATIJALAR

XX asr va XXI asr boshlarida aholi daromadlarining turli jihatlari ko'plab taniqli iqtisodiy olimlarning ham tadqiqot obyekti bo'lgan. Ular orasida D.Acemoglu, E.Atkinson, N.Kaldor, S.Kuznets, B.Milanovich, T.Persson, T.Piketti, A.Sen, J.Stiglitsni alohida ta'kidlash lozim. Ularning sa'y-harakatlari natijasida siyosiy va iqtisodiy tizimning o'ziga xos xususiyatlari juda xilma-xil bo'lgan mamlakatlarda daromadlarning tarixiy dinamikasi,

3 Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. - М.: ЭКМО, 2007. - 960 с.

4 Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. - М.: Эконом, 1991.

5 Маркс К. Капитал / К. Маркс, Ф. Энгельс // Соч. - 2-е изд. - Т. 23. - 907 с.

6 Сэй Ж. Б. Трактат по политической экономии. - М.: Дело, 2000. - 232 с.

7 Кларк Дж. Б. Распределение богатства. - М.: Гелиос АРВ, 2011. - 368 с.

8 Вальрас Л. Элементы чистой политической экономии. - М.: Изобраф, 2000. - 448 с.

9 Mamatkulov Tuxta Daminovich. Iqtisodiy o'sishning aholi turmush tarziga ta'siri va uning prognozi // "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali

10 Damirjon Odilovich Alimov. Qishloq hududlarida aholi daromadlari holati va oshirish istiqbollari // SB TSAU Conference 2022.

11 Boymatov X.Q. Aholi daromadlarini oshirish va uning shakllanishida davlatning o'rni. 2023.

asosiy sabablari va samarasi tahlil qilindi, shuningdek, aholi daromadlarining haddan tashqari yuqori tabaqalanishini bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Iqtisodiy o'sishning daromadlar oshirilishiga ta'sirini o'rganishning boshida S.Kuznets turgan. XIX-asr oxiri va XX-asrning birinchi yarmida AQSH, Buyuk Britaniya va Germaniya iqtisodiyotini tahlil qilib, olim bu ta'sirning tabiati noaniq degan xulosaga keldi. Iqtisodiy o'sishning daromadlarga ta'sirining grafisini teskari U-shaklida tasvirladi.

S.Kuznets talqiniga ko'ra, aholi jon boshiga real daromadning oshishi iqtisodiyotda qishloq xo'jaligi tarqalganligining ustunlik qilish bosqichiga to'g'ri keladi, sanoat asosiga o'tgan taqdirda esa, asta-sekin kamayishiga olib keladi. Shunday qilib, u o'zining empirik ishlarida mamlakatdagi iqtisodiy tizimning rivojlanish bosqichiga qarab, iqtisodiy o'sishning daromadlarga ta'siri tabiatining o'zgarishini aniqlay oldi¹².

Daromadlarning iqtisodiy o'sishga ta'sirini o'rganish yo'nalishi N. Kaldor tomonidan belgilab berilgan.

Iqtisodiy o'sishning ijtimoiy sifati va mamlakat yoki mintaqa fuqarolari daromadlarining bog'liqligini tahlil qilish akademik iqtisodchilarning alohida e'tiborini talab qiladi.

Bu munosabatlarni G.Bekker¹³ va T.Shulz¹⁴ asos solgan inson kapitali nazariyasi asosida tahlil qilish maqsadga muvofiqdir. Qolaversa, bu jihatdan ta'lim va sog'liqni saqlash sohalari o'rtasidagi o'zaro ta'sir eng katta qiziqish uyg'otadi, buning yordamida birinchi navbatda iqtisodiy subyektlarning inson kapitali shakllanadi va intensiv iqtisodiy o'sish rag'batlantiriladi. Fuqarolarning ta'lim va tibbiy xizmatlardan foydalanishning aniq ifodalangan tengsizligini saqlab qolgan iqtisodiy o'sish, tabiiyki, ularning umumiy va xususiy inson kapitalining farqlanishiga olib keladi. Bunday holat davlatning ijtimoiy siyosatni faollashtirish yo'nalishida aralashuvini talab qiladi, bu esa aholining kam ta'minlangan qatlamlari vakillari uchun yuqorida qayd etilgan xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini oshiradi, kelajakda ancha yuqori darajada o'zlari ishlayotgan korxonalar va umuman mamlakat yoki mintaqa iqtisodiyoti uchun o'z mehnat faoliyatidan yuqori daromad keltira oladigan yuqori malakali ishchilar bo'lishlari mumkin.

Shu bilan birga, iqtisodiy o'sish, uning asosiy omili jismoniy shaxslarning ta'limga, malaka oshirishga, ularning jismoniy va ma'naviy salomatligini yaxshilashga investitsiyalari bo'ladi, ya'ni, inson kapitalini ko'paytirishda ijobiy tashqi ta'sirlarning mavjudligi tufayli ham shaxsning o'zi, ham butun aholining mehnat unumdorligini oshirish orqali erishiladi.

Bunda, uning natijalariga ko'ra, xo'jalik yurituvchi subyektlar daromadlarining farqlanishi avvalgi davrlarda turli mehnat ko'nikmalarini shakllantirish va takomillashtirish hamda salomatlikni mustahkamlashga yo'naltirilgan investitsiyalar bo'yicha, bunda institutsional to'siqlar bo'lmasa, kuzatiladi.

Iqtisodiy adabiyotlarda iqtisodiy o'sish, qashshoqlik darajasi, uning kamayishi, ijtimoiy sifati va aholi daromadlarining oshirilish darajasi o'rtasidagi bog'liqlikka bag'ishlangan tadqiqot ishlari keng taqdim etilgan. Bu jihatdan iqtisodiy o'sishning uch turini ajratib ko'rsatish odatiy holdir:

- 1) "to'ldiruvchi o'sish";
- 2) "kambag'al o'sish tarafdori";
- 3) "qashshoqlashtiruvchi" (o'sishni susaytiruvchi).

F.Aghion va P.Boltonlar¹⁵ tomonidan eng chuqur o'rganilgan birinchi tur iqtisodiy o'sish natijasida kambag'allik darajasi pasayadi, lekin shu bilan birga jamiyatda daromadlar tabaqalanishi kuchayadi, deb taxmin qilinadi. Ko'pincha iqtisodiy liberallar bo'lgan uning tarafdorlari iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishga yuqori daromadli fuqarolarga soliq yukini kamaytirish orqali erishish kerakligini ta'kidlaydilar. Bu ularga ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish va yangi ish o'rinlari yaratishga qo'shimcha mablag' yo'naltirish imkonini beradi, bu esa, o'z navbatida, o'z daromadlarining bir qismini o'rta sinf vakillari va kam ta'minlangan fuqarolarga "ulashishiga" olib keladi. Shu bilan birga, "pastga tushadigan" o'sish kontseptsiasining muxoliflari jamiyatning eng badavlat a'zolariga soliq yukini kamaytirish, ehtimol, ko'pincha import qilinadigan hashamatli tovarlarga yoki kapital eksportiga xarajatlarning oshishiga olib kelishini haqli ravishda ta'kidlashadi. Xorijda, bu iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi dargumon, uning natijalari mamlakat yoki mintaqa aholisining ko'pchiligiga foyda keltirishi mumkin.

Bunday holda, ortiqcha daromadlar differentsiatsiyasini yumshatishga olib keladigan iqtisodiy o'sish haqida gapirishning ma'nosi yo'q. O'sishning ikkinchi turi, uni o'rganish X. Cheneri va M. Axluvaliya asarlaridan boshlangan, u ham kambag'allik darajasining, ham daromadlar tengsizligining pasayishi bilan birga keladi, ya'ni

12 Kuznets S. Economic Growth and Income Inequality / S. Kuznets // American Economic Review. 1955. – № 45. – pp. 1-28.

13 Becker G.S. Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education / G.S. Becker. - Chicago: University Of Chicago Press, 1994. – 412 p.

14 Shultz T. Human Capital / T. Shultz // International Encyclopedia of the Social Sciences. - 1968. – № 6. –pp. 12-34.

15 Aghion P. A Theory of Trickle-Down Growth and Development / P. Aghion, P. Bolton // The Review of Economic Studies. – 1997. –№ 64. – pp. 151-172.

uning natijalariga ko'ra, aholining eng kam ta'minlangan qatlamlari boshqa fuqarolarga qaraganda ko'proq foyda ko'radi¹⁶. Bunday holda, davlatning faol qayta taqsimlash siyosati bilan birgalikda iqtisodiy o'sishi, kam ta'minlangan fuqarolar farovonligini oshirishni o'zining ustuvor maqsadi sifatida belgilab beradi. Biroq, iqtisodiy o'sish hukumatning qayta taqsimlash siyosatining turi va xususiyatlaridan qat'iy nazar, deyarli har doim kambag'allarning farovonligini oshirishga olib keladigan nuqtayi nazarni ham uchratish mumkin.

Nihoyat, birinchi marta J. Bhagwati tomonidan tahlil qilingan iqtisodiy o'sishni "qashshoqlashtiruvchi" iqtisodiy o'sish aholi jon boshiga o'rtacha real daromadning oshishi qashshoqlik chegarasidan pastda yashovchi odamlar salmog'ining ortishi bilan birga bo'lishini nazarda tutadi¹⁷.

Shunga o'xshash vaziyat, agar mamlakatning iqtisodiy o'sishi importga yuqori marjinal moyillik bilan birga talabning past narx egiluvchanligi bilan tavsiflangan tovarlar eksportining ko'payishi hisobiga yuzaga kelganda bo'lishi mumkin. Bunda yalpi ishlab chiqarish hajmining oshishi xorijdan tovarlar yetkazib berishning ko'payishiga olib keladi, bu esa arzon narxlarda tovarlarni qo'shimcha eksport qilish hisobiga to'lanishi kerak. Va bu, o'z navbatida, ma'lum bir davlatning tashqi savdo shartlarining yomonlashishiga olib keladi. Shu bilan birga, iqtisodiy o'sish sifatining ijtimoiy-psixologik jihati va aholi daromadlarining notekis taqsimlanishi o'rtasidagi bog'liqlik masalasi ham muhim ahamiyatga ega. Ko'rinib turibdiki, daromadlarni taqsimlash tengsizligining mamlakat fuqarolarining hayotdan qoniqishiga ta'siri tabiiy tengsizlik darajasiga va muayyan jamiyatda hukm surayotgan qadriyat, axloqiy munosabatlarga bog'liq.

Ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotiga ega bo'lgan Evropa mamlakatlarida (Germaniya, Avstriya, Shvetsiya, Daniya, Norvegiya) olingan daromadlar bo'yicha fuqarolarning tabaqalanishining past darajasi mavjud, bu ularning aholisining ijtimoiy adolat haqidagi g'oyalariga mos keladi va o'z navbatida, hayotdan qoniqishning ancha yuqori darajasini ta'minlaydi. Nihoyat, jamiyatda ijtimoiy adolatga tarixiy talab mavjud bo'lgan, lekin ayni paytda fuqarolar o'rtasida daromadlar tengsizligi yuqori bo'lgan mamlakatlarda bu holat hayotdan norozilikning kuchayishiga sezilarli darajada salbiy hissa qo'shmoqda. Bu holatga aniq misol zamonaviy Rossiyadir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida aytilganlarning barchasini umumlashtirganda, iqtisodiy o'sish sifati va daromadlarni oshirishning o'zaro ta'sirining tabiati va xususiyatlari bo'yicha bir qator umumlashtiruvchi xulosa va takliflarni shakllantirish maqsadga muvofiqdir:

- 1) iqtisodiy o'sish sifatining tarkibiy qismi sifatida milliy yoki mintaqaviy iqtisodiyot tuzilmasining aholi daromadlarining notekis taqsimlanishiga ta'siri iqtisodiyotning birlamchi, ikkilamchi yoki uchinchi darajali sektorining ishlab chiqariladigan mahsulot hajmida ustunligi bilan belgilanadi. Yalpi mahsulotda: birinchi va uchinchi hollardagi bog'liqlik to'g'ridan to'g'ri, ikkinchisida - teskari bo'ladi. Qisqa muddatda ishlab chiqarishning umumiy hajmidagi innovatsion mahsulotlar ulushining daromadlar tengsizligiga ta'siri novator-tadbirkorlar va innovatsiyalarni ishlab chiquvchi va joriy etuvchi ishchilar o'rtasida daromadlar kontsentratsiyasining ortishi tufayli ijobiy, uzoq muddatli istiqbolda esa salbiy ta'sir ko'rsatadi.
- 2) iqtisodiy o'sish sifatining eng muhim jihatlaridan biri ishlab chiqarish omillaridan foydalanish samaradorligining qisqa muddatda daromadlar oshirilishiga ijobiy ta'siri tufayli daromadlarning muvofiqligi prinsipining mavjudligidir. Iqtisodiy va siyosiy institutlar faoliyatining mavjud tizimi (birinchi navbatda, ijaraga olish) nisbatan kichik buzuvchi ta'sirga ega bo'lgan ishlab chiqarishni ularning marjinal mahsuldorligiga va uzoq muddatda - ijobiy tashqi ko'rsatkichlarning tarqalishi tufayli mehnat va asosiy kapitalga salbiy ta'sir qiladi. Institutsional omillar tufayli yuzaga kelgan haddan tashqari yuqori daromad tengsizligining iqtisodiy o'sishning resurslar sifatiga ta'siri salbiy, chunki yuqori unumli mehnatni rag'batlantirishni susaytiradi.
- 3) daromadning yuqori tabaqalanishi ham kam ta'minlangan, ham minimal talab qilinadigan daromad darajasini ta'minlashga majbur bo'lgan aholi tomonidan tabiiy muhitga ijara daromadini yoki biznes foydasini maksimal darajada oshirishga intilayotgan eng boy fuqarolarning "yirtqich" munosabatni rag'batlantirish tufayli iqtisodiy o'sishning ekologik sifatini yomonlashtiradi;
- 4) iqtisodiy o'sish sifatining ijtimoiy jihatining daromadlar tengsizligiga ta'siri ta'lim va sog'liqni saqlash tizimlarining samaradorligiga, ularning xizmatlarining sifati va foydalanish imkoniyatiga, shuningdek, aholining ijtimoiy harakatchanligiga bog'liq.

O'sishning ijtimoiy sifatining kambag'allik va daromadlar tengsizligini kamaytirish nuqtayi nazaridan ta'siri mamlakatda iqtisodiy o'sishning uchta turidan birining mavjudligi bilan belgilanadi:

16 Chenery H. Redistribution with Growth / H. Chenery, M. Ahluwalia. - Oxford: Oxford University Press, 1974. - 304 p.

17 Bhagwati J. Immiserizing Growth: A Geometrical Note / J. Bhagwati // Review of Economic Studies. - 1958. - № 25. - pp. 201-205.

- “pastga tushadigan o‘shish”;
- “kambag‘al o‘shish tarafdori”;
- “qashshoqlashuvchi o‘shish”.

Ikkinchi turdagi bandlik ijtimoiy nuqtayi nazardan eng ko‘p afzal qilingan, uchinchi esa eng kam afzallikka ega.

- 5) iqtisodiy o‘shish sifatining ijtimoiy-psixologik jihati aholining yuqori daromadlar tabaqalanishiga bo‘lgan munosabati ta‘sirida namoyon bo‘ladi, bu esa aholi mentalitetiga va jamiyatda katta daromad olish yo‘llari bo‘yicha shakllangan stereotiplarga bog‘liq.
- 6) iqtisodiy o‘shishning institutsional sifati, agar iqtisodiyot institutsional tuzoq holatidan chiqsa va mansabdor shaxslar va tadbirkorlarning ijaraga intilish va demokratlashtirish strategiyasini amalga oshirish imkoniyatlari mavjud bo‘lsa, jamoat hayotining pasayishi va daromadlarni tekislash yo‘nalishi bo‘yicha tabaqalanishiga ta‘sir qiladi. Daromadlarning haddan tashqari tengsizligi institutsional muhit sifatining pasayishiga olib keladi, bu esa aholining mavjud iqtisodiy va siyosiy institutlarga ishonchining pasayishi tufayli iqtisodiy o‘shish istiqbollarini yomonlashtiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. – М.: ЭКСМО, 2007. – с. 960.
2. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. – М.: Эконов, 1991. – с.339.
3. Масленников О.В. Взаимосвязь качества экономического роста и дифференциации доходов: теоретикометодологические аспекты. //Сборник статей IV Международной научно-практической конференции “Экономика, управление и право: инновационное решение проблем”. 2016. – С. 38-43.
4. United Nations. World Population Prospects 2022: Summary of Results. United Nations New York, 2022,
5. Maxmudov N.M., Xomidov S.O., Djalilov A.A. Iqtisodiy o‘shish modellari. O‘quv qullanma. T.: TDIU, 2015. 248 b.
6. Sh. Shodmonov, U. G., afuruv “Iqtisodiyot nazariyasi”. Toshkent- “Fan va texnologiya”-2005.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

